

Lasinpuhaltajat pitävät yhtä Riihimäellä

Riihimäki ■
Anu Kankaansydän-Lahtinen

Kun Kumelan ja Riihimäen Lasin puhaltajat vuonna 1972 perustivat Riihimäen lasinpuhaltajakerhon, ei kukaan painajaisissaankaan nähnyt vuoden 1976 mukanaan tuomaa synkkää tulevaisuutta.

— Meitä ammattilaisia oli töissä kahden tehtaan hyteissä aika moinen joukko. Puhaltajien lisäksi hyteissä oli postipoikia ja muita ammattilaisia, muistelee Riihimäen Lasilla työskennellyt kerhon puheenjohtaja **Orvo Kohonen**.

Synkkä päivä tuli 1. marraskuuta 1976 ja pysäytti lopullisesti Riihimäen Lasin.

— Kerhossa oli parhaaseen aikaan satakunta jäsentä. Nyt jäsenmäärä on ajan kuluessa vähentynyt 47:ään. Kun kerho perustettiin nimenomaan kahden tehtaan puhaltajille, ei jäseniä enää oteta lisää, sanoo varapuheenjohtaja **Jaakko Liikanen**.

Jaakko Liikanen on yksi kerhon kahdeksasta jäsenestä, joka edelleen saa leipänsä lasinpuhaltajana. Hänellä on oma yritys lasisihytteineen Riihimäen Lasin entisessä tehtaassa. Vain pari jäsenistä on vieraan leivissä, kun muut ovat perustaneet eri puolilla maata toimivia pikkuyrityksiä.

— Koriste-esineiden puhallus ja pitkälle linnut tuntuvat elättävän yrittäjän. Työt ovat uniikkeja tai korkeintaan hyvin pieniä sarjoja, Jaakko Liikanen kertoo.

Orvo Kohonen joutui hakeutumaan toiseen ammattiin puhaltajantöiden loputtua, kuten valtaosa kerhon jäsenistä.

Ammattikunta ei katoa, joskin työt vähenevät vuosi vuodelta isojen lasitehtaiden automatisoidessa yhä enemmän toimintojaan. Ammattilaisia koulutetaan sekä Taideteollisessa korkeakoulussa että Wetterhoffilla, mutta puhaltajan töihin koulutuksen saaneista pääsee vuosittain vain pari. Leipä löytyy muulta taiteen tai käsityöläisyyden sarjalta, uskoo Orvo Kohonen.

Jokainen kokeilemaan!

Jaakko Liikasen lasihytissä puhalletaan jo kolmatta kertaa lasia Liikan kerhon toimien

”
Ensikertalaiselta ei omin päin synny lasiesinettä.
”

tuman avauspuhalluksen henkäisee Riihimäen Työvaenyhdistyksen Soittokunta vanhan lasitehtaan tiloissa.

— Ensikertalaiselta ei omin päin synny lasiesinettä. Jokainen onnistuu kuitenkin puhaltamaan itselleen muistoksi kauniin yhden kukan maljakon, sillä me ammattilaiset annamme apuamme kädestä pitäen. Jo viime vuonna taalla kävi reilut pari sataa ihmistä ja lasiesineitäkin puhallettiin satakunta, kertoo Jaakko Liikanen.

Lasiuunissa hehkuu 1150-asteinen massa, josta puhaltaja pyörittää pillin nokkaan sopivan mollukan. Lasiuunin kuumuus sävähdyttää outoa, mutta ammattilainen tottuu hehkuun.

— Massaa veissataan plootun päällä alkuposti, johon puhalletaan sisään ilmaa. Sen annetaan jäähtyä ja otetaan sitten uunista lisää lasia päälle. Väriä voi pistää alkupostiin tai vasta uuden kerroksen päälle. Sitten kuupataan ja puhalletaan vuoroon, venytellään vapaasti muotoon kunnes esine voidaan jäähdyttellä penkissä pyörittämällä noin 500-asteiseksi ennen jäähdytysuuniin laittoa, kertoo Liikanen.

Sulan lasimassan pyörittely uunista pillin päähän vaatii osaamista, jota aloittelijalla harvoin on. Tuskaa tuottaa myös puhaltamisen opettelu.

— Ammattilaisen posket pulistelevat, mutta ilmaa käytetään hyvin mukasti. Poskilla säädelään ilman virtaamista, ettei liika ilma hajota esinettä, Liikanen paljastaa.

Jos aloittelija haaveilee puhaltavansa näppärästi linnun tai kukkasen, edessä on vuosien sitkeä puurtaminen, jotta haaveesta syntyisi totta.

Omakohtaiset kokemukset

Orvo Kohonen pyörittää pilliä taiten sulassa lasimassassa yli tuhannen asteen kuumuutta hohkaavan uunin ääressä.